

KARATAŞ MAĞARASI'NIN TURİZM POTANSİYELİ

TOURİSM POTENTIAL OF THE CAVE KARATAŞ

Doç.Dr. Cemali SARI

Akdeniz Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü
cemsari@yahoo.com

Şerife GÜNAY

Akdeniz Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü

Tuğba YENİGÜN

Akdeniz Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü

ÖZ

Bu çalışmanın konusunu Antalya ili, Aksu ilçesi, Yeşilkaraman mahallesinde yer alan Karataş Mağarası oluşturmaktadır. Araştırmanın amacı, Antalya şehrine 23 km, Antalya Havalimanı'na 18 km ve önemli bir turizm alanı olan Kundu'ya 20 km uzaklıkta olan Karataş Mağarası'nın turizm potansiyelini ortaya koyarak sürdürülebilir turizm kapsamında alternatif turizm planlamasına yönelik öneriler sunmaktır.

Çalışmada öncelikle konu ile ilgili literatür taranmış, sonra araştırma yöntemi olarak gezi-gözlem tekniği kullanılmış, son olarak da araştırmacılar tarafından oluşturulan yarı yapılandırılmış ziyaretçi görüşme formu uygulanmıştır.

Karataş Mağarası, 2011 yılında özel bir aile şirketi tarafından ziyarete açılmıştır. İçerisinde şifalı çamur, çeşitli tip sarkıt, dikit oluşumu, gölet ve galeri bulunan Karataş Mağarası, yaklaşık 213 m. uzunluğa sahiptir. Mağara M.Ö 333 yılında Büyük İskender döneminde yapılan Sagalassos çıkarmasında silahların muhafaza ve yaralı askerlerin şifalı çamurla tedavi edilmesinde kullanılmıştır.

Karataş Mağarası, yıllık ziyaretçi verilerine göre, Antalya'da turizme açılan mağaralar içerisinde ziyaretçi sayısının en az olanlardan birisi olduğu ortaya çıkmıştır. Elde edilen veriler mağaranın önemli bir turizm potansiyeline sahip olduğu fakat tanıtımının yeterince yapılamadığı ve henüz tur şirketlerinin güzergahına girmeyi başaramadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Karataş Mağarası, Mağara Turizmi, Alternatif Turizm, Aksu, Antalya

ABSTRACT

The subject of this study consist of cave Karataş which is located in Antalya, district Aksu, neighborhood Yeşil Karaman.The purpose of the study is revealing the potential tourism of the cave Karataş (which is 23 km from the center of Antalya,18 km from the airport and 20 km from th Kundu tourist area.)and offering suggestions for alternative tourism planning within the scope of tourism.

In the study , initially related literature has been searched and than tour-observation technique is used as a research method.Lastly semi-structured visitor interview form(which has been implemented by researchers) has been applied and the findings evaluated.

In 2011 it was opened to visitors by a private family company.Cave Karataş has healing mud,various types of stalactile,stalagmite formation,pond and gallery and it has approximately 213 km lenght. Karataş is used as storage of weapons and in the treatment of wounded soldiers with healing mud in B.C 333 extraction of the Sagalossos during the reign of Alexander the Great.

It was observed that Cave Karataş stayed behind from a visit point of view compared to other caves which is open to tourism in Antalya, and the annual number of the visitor is below the tourism potential. The findings show that the cave has an important tourism potential but as its promotion has not been done sufficiently it has not been able to enter the tour routes of the tourism companies.So the cave has visitors less than expected.

Keywords: Cave Karataş, The Tourism Of The Cave, Alternative Tourism, Aksu-Antalya

Giriş

Mağaralar en geniş anlamda yer altında oluşmuş doğal boşluklar olarak tanımlanır (İzbirak,1992). Doğal süreçler sonucunda oluşmuş yeraltı oyuğuna mağara adı verilmektedir (Kozak vd. 2001:23). Bir başka deyişle mağara, yüzey açılımları olan ve en az bir insanın sürünerek girmesine olanak verilecek genişlik ve yüksekliğe sahip olan yeraltı boşluklarıdır (Nazik 2008:1). Bunlar yaygın olarak kireç taşı ve dolomit gibi karstlaşabilir kayalar içinde gelişir. Karstik mağaralar da denilen bu

tip boşlukları çatlak, fay gibi dolgunsuz yapısal hatlar ve tabakalaşma düzlemleri boyunca suyun oluşturduğu çözünme ve aşındırma olaylarıyla şekillenir (Aygen 1984 ; Jennings 1971 ; Sweeting 1973 ; İzbırak 1992 ; Pekcan 1993). Düşey veya yatay yönde uzanabilen mağaralar, hidrolojik yönden aktif, yarı aktif veya kuru olabilir (Sweeting 1973; Nazik 1992).

Dünyada mağara cenneti konumunda olan Türkiye’de yaklaşık 40.000 adet mağara bulunmaktadır. Ancak bugüne kadar tüm yerli ve yabancı mağaracı gruplarının inceleyerek belgelendirdiği mağara sayısı 800 ‘dür (Aktüel Turizm/Magaralar/c.3 1.html,08.09.2010).

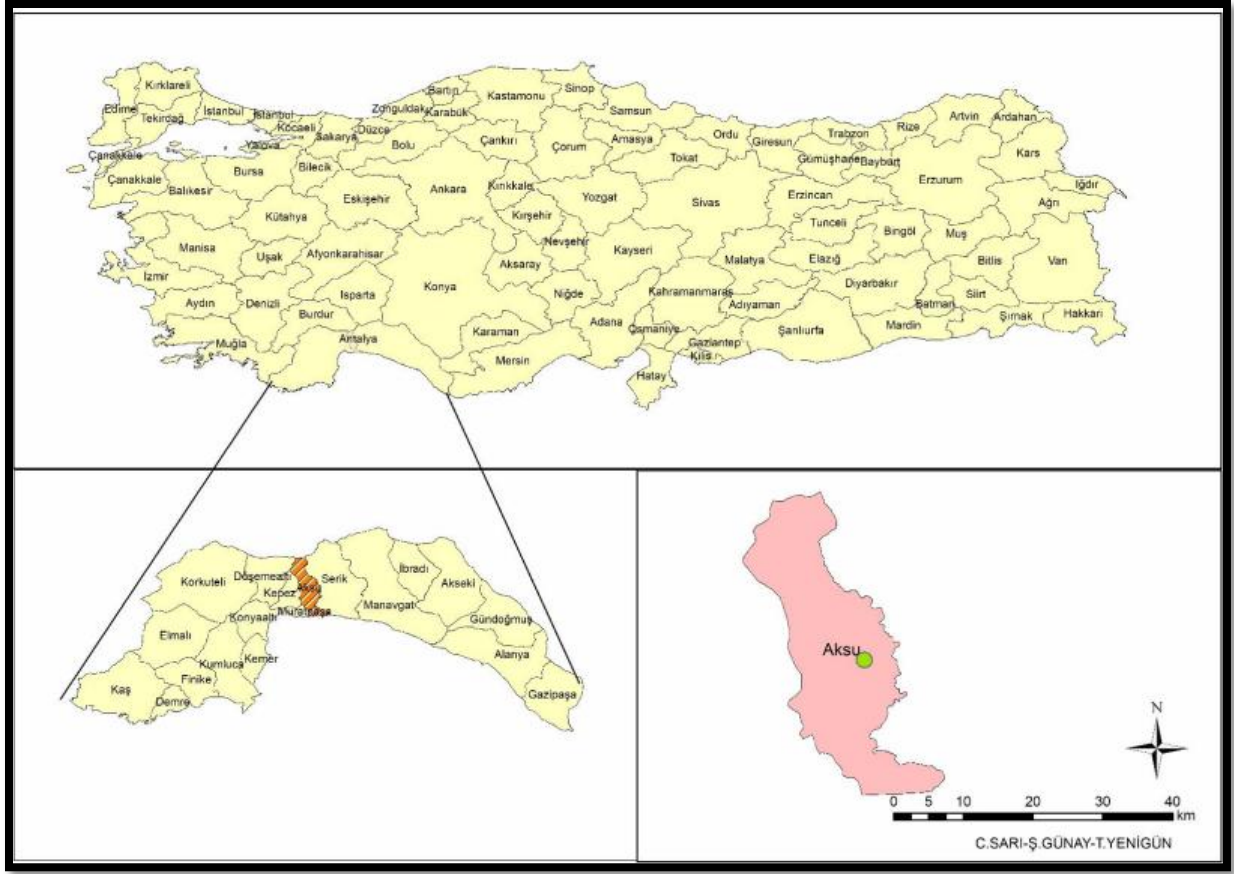
Turizm türlerinin geliştirilmesi kapsamında, Türkiye’de turizm hareketlerinin diğer bölgelere ve yılın diğer aylarına yaygınlaştırılması amacıyla son yıllarda mağara turizmi konusunda yapılan çalışmalarda artış vardır. Türkiye’de halen insan eli değmemiş binlerce mağaranın bulunması, bu turizm türünün gelecekte daha fazla gelişeceğini göstermektedir (Sarı ve Demirkaya, 2012: 623).

Mağara turizmi, Antalya turizmini çeşitlendirmek bakımından oldukça önemlidir (Sarı ve Demirkaya, 2012:623). Nitekim Antalya; gelen turist sayısı ve konaklama kapasitesi bakımından sadece Türkiye’nin değil Dünya’nın da başta gelen destinasyonlarından birisidir. Gelen turist sayısı dikkate alındığında yılın belirli bir zaman diliminde yoğunlaştığı görülmektedir. Oysa Antalya’nın doğal ve kültürel coğrafya çekicilikleri yılın tamamında da kullanılabilir bir potansiyeldedir. Bunlardan birisi de Antalya’da bulunan çok sayıdaki mağaralardır.

Araştırma sahasındaki Damlataş, Dim, Karain ve Zeytintaşı mağaraları çok sayıda turist tarafından ziyaret edilmektedir. Bunun yanında çok fazla bilinmemekle beraber sahanın turistik potansiyeli yüksek olan mağaralarından bir diğeri ise bu çalışmaya konu olan ve bugüne kadar hiçbir bilimsel araştırmanın yapılmadığı Karataş Mağarası olup coğrafi bir bakış açısı ile turizm potansiyeli incelenmiştir.

Araştırma Sahasının Yeri ve Sınırları

Araştırma sahası, Aksu ilçesinin Yeşil Karaman mahallesinde yer almaktadır. Aksu, Türkiye’nin güneyinde Akdeniz Bölgesi’nde Antalya ili sınırları içinde yer almaktadır. Karataş Mağarası; Antalya şehrine 23 km, Antalya Havalimanı’na 18 km ve önemli bir turizm alanı olan Kundu’ya da 20 km uzaklıktadır. 37° 06’ Kuzey enlemi ile 30° 48’ Doğu boylamında yer alan sahanın kuzeyinde Burdur ve Isparta illeri, doğusunda Serik ilçesi, batısında Antalya merkez ilçeleri ve güneyinde ise Akdeniz oluşmaktadır (Bkz. Şekil: 1).

Şekil 1: Karataş Mağarası Lokasyon Haritası

Araştırmanın Amacı ve Konusu

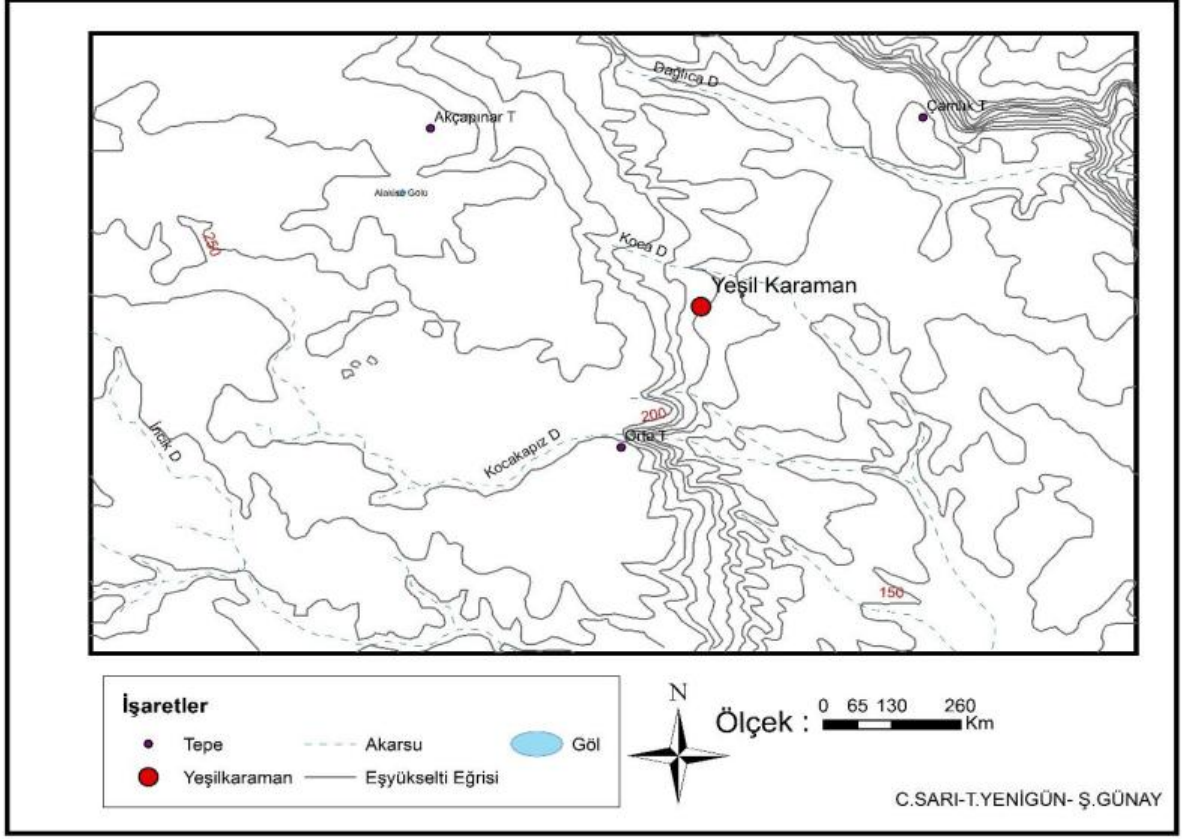
Bu araştırmanın amacı, Karataş Mağarası'nın turizm potansiyelini ortaya çıkarıp, alternatif turizm planlamasına yönelik öneriler sunmaktır. Araştırmanın konusunu ise, Antalya ili Aksu ilçesi, Yeşil Karaman mahallesinde yer alan Karataş Mağarası'nın turizm potansiyelinin incelenmesi oluşturmaktadır.

Araştırmanın Yöntemi ve Metodu

Araştırmada gezi-gözlem metodu uygulanmıştır. Nitel araştırmaya yöntemi kullanılmıştır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış 12 sorudan oluşan ziyaretçi görüşme formu hazırlanmıştır. Mağaraya gelen ziyaretçilerden görüşmeyi kabul eden 380 kişiye Haziran-Eylül dönemini kapsayan 4 aylık sürede görüşme formundaki sorular yöneltilmiştir. Araştırmacılar görüşme formunun cevaplandırılmasını, her bir ziyaretçi ile ortalama 25 dakikada tamamlamıştır. Arazi gezi-gözlem ve ziyaretçi görüşmelerinde elde edilen veriler değerlendirilmiştir.

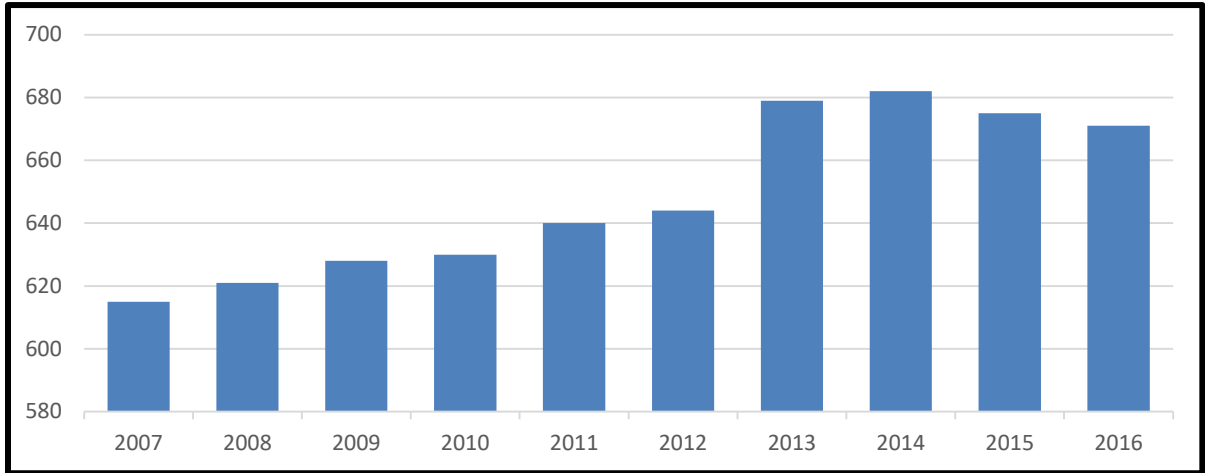
Araştırma Alanının Genel Coğrafya Özellikleri

Karataş Mağarası, Aksu ilçesinin Yeşilkaraman mahallesinde yer almaktadır. Yeşilkaraman, Orta (258 m) ve Akçapınar (263 m) Tepeleri yamacında, 200 m yükselti basamağında bulunmaktadır. Yerleşim alanının kuzeyinde Akçapınar Tepesi (263 m), güneyinde Orta Tepe (258 m), doğusunda Çamlık Tepesi (191 m) ve kuzeybatısında ise Alakise Gölü bulunmaktadır. (Bkz. Şekil: 2).

Şekil 2: Araştırma Alanı ve Yakın Çevresinin Topografya Haritası

Araştırma alanının da bulunduğu saha Akdeniz ikliminin etkisindedir. Aksu-Boztepe meteoroloji istasyonunun son 7 yıllık verilerine göre; Yeşilkaraman ve yakın çevresinin yağış ve sıcaklık değerleri bakımından incelendiğinde; yıllık ortalama yağış miktarı 62,1 mm, yıllık ortalama sıcaklık ise 18,8°C olduğu görülür (Antalya Meteoroloji Genel Müdürlüğü, 2017). Yeşilkaraman mahallesinde bulunan doğal bitki toplulukları kızılçam ormanları ve makiliklerdir. Son 10 yılın adrese dayalı nüfus kayıt verilerine göre; 2007 yılında 615 kişi olan Yeşilkaraman mahallesi nüfusu yıllar itibariyle sürekli bir artışla 2014 yılında 682 kişiye ulaşmıştır. Bu yıldan sonra mahalle nüfusunun 2015 ve 2016 yıllarında önce 675 kişi sonra da 671 kişiye gerilediği görülmektedir.

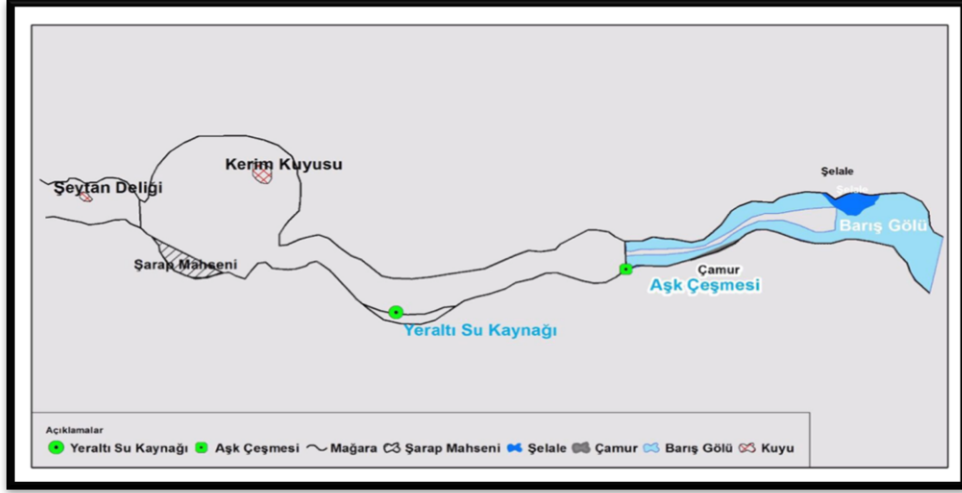

Grafik 1: Yeşilkaraman Mahallesi Nüfusun Yıllara Göre Dağılışı (2007-2016)

Kaynak: tuik.gov.tr, 2017

Karataş Mağarası'nın Turizm Potansiyeli

Mağara, MÖ 333 yılında Büyük İskender döneminde yapılan Sagalossos çıkarmasında silahların muhafaza edilmesi ve yaralı askerlerin mağarada bulunan şifalı çamurla tedavi edilmesi amacıyla kullanılmıştır. 2011 yılında mağaraya ismini veren KARATAŞ ailesi tarafından ziyarete açılmıştır. İçerisinde şifalı çamur, gölet ve galeri bulunan Karataş mağarası, yaklaşık 213 m uzunluğa sahiptir (Şekil: 3).

Şekil 3: Karataş Mağarası Krokisi

Mağara; Giriş Salonu, Ana Salon, Büyük Salon ve Barış Gölü'nün de bulunduğu kısımla beraber 4 bölümden oluşmaktadır.

Giriş Salonunda mağara duvarına bitişik sedir bulunmaktadır. Ortada ziyaretçilerin kullanımı amaçlı masa yer almaktadır. Mağaranın bu bölümü beşeri müdahalenin en fazla olduğu kısımdır. Bu salon yatay doğrultuda 12m uzunlukta, 4m yüksekliktedir. Giriş salonunun zemini betonla kaplanmıştır (Foto: 1, 2).

Fotoğraf 1: Karataş Mağara Girişi

Fotoğraf 2. Mağara Giriş Salonu

Giriş salonunda bulunan sedirler mağara dışından taşınan, aynı nitelikte olan kireç taşından yapılmıştır. Ahşap bir merdiven traverten havuzu üzerine yerleştirilip basamaklar oluşturulmuştur. Bu bölümden ana salona ulaşılmaktadır.

Ana Salonun uzunluğu 25m, genişliği 15m ve yüksekliği ise 10m'dir. Ana Salon, Giriş Salonu'nda olduğu gibi, sedirlerle dizayn edilmişti ve içinde küçük bir bar da bulunmaktadır. Zemin beton ile kaplanmış, bu beton üzerine soba yerleştirilmiştir. Çeşitli renkte ışıklandırılmaların yapıldığı Ana Salon, tıpkı Giriş Salonunda olduğu gibi, oluşum sürecini tamamlamıştır (Bkz. Foto: 3,4).

Fotoğraf 3. Ana Salondaki bar

Fotoğraf 4: Ana Salon

Mağara içindeki sıcaklık ile dış ortam arasında 8-10°C fark vardır. Mağara Ana Salonunda, Kerim Kuyusu'nun bulunduğu yerde mağara tavanı ile yüzey arasında yaklaşık 4m kadar açıklık bulunmaktadır. Silindirik şekilde uzanarak dışarı açılan bu boşluk, mağara içi sıcaklığı değiştirmektedir. Ana Salondan ahşap basamaklı merdivenle Büyük Salona geçilmektedir. Büyük salona ulaşım 55 m'lik bir koridorla sağlanmaktadır.

Koridorun yamaçlarından çamur akıntısını engellemek amacıyla yapay bir set çekilmiştir. Yatay duruşlu oluşum şekline sahip Karataş Mağarası'nda, Ana Salondan Büyük Salona geçişte yükselti artar. Bu alanda mağara duvarlarında ve tavanında derin oyuklar görülür (Bkz. Foto: 5,6).

Fotoğraf 5: Ana salon

Fotoğraf 6: Yapay koridor

Ana Salon ile Büyük Salon arasında sıcaklık farkı hissedilir derecededir. Girişten itibaren Büyük Salon dahil mağara duvarları kuru iken, Ana Salon'da mağara duvarlarının nemli olduğu gözlenmektedir. Ana Salon ile Büyük Salon arasında bulunan çamurlar, mağara dışındaki çamur havuzunda turistler için kullanılmaktadır. Mağaranın iç peyzajında St. Paul hakkında bilgilendirici levhalar ve çamur oluşumu ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Büyük Salon, diğer iki salona göre daha geniştir. Bu salonun uzunluğu yaklaşık 20m'dir. Salonun kuzeydoğu duvarından çıkan kaynak suyu mağara içinde geçerek diğer bölümlere doğru akışa geçer. Büyük Salon'un da zemini beton ile kaplanmıştır. Salon içerisinde diğer alanlardan farklı olarak yarasalar bulunmaktadır. Bu salonun girişinden itibaren mağara duvarlarında çamur oluşumu devam etmektedir (Bkz. Foto: 7,8).

Fotoğraf 7: Büyük Salon

Fotoğraf 8: Mağara içi çamur akıntıları

Büyük Salondan sonra Barış Gölü'nün bulunduğu alana varılır. Ziyaretçilerin mağaranın bu bölümüne ulaşımı, tabandaki su varlığından dolayı yapay bir parkurla sağlanmıştır. Yine bu alanda ziyaretçilerin ilgisini çekmek için mağara ekosistemine hiç de uymayan led ışıklandırmalar yapılmıştır. Mağara içi havalandırmayı sağlamak için vantilatör bulunmaktadır.

Barış Gölü'nün bulunduğu alandan 60m sonra gölün sonuna ulaşılır. Burada mağara tavanından 120 cm yükseklikten düşen kaynak suyu bir şelale oluşturmaktadır. Mağaranın bu bölümünden sonra yürüyüş parkuru da sonlanmaktadır (Bkz. Foto: 9,10).

Ziyaretçiler; Karataş Mağarasını, girişten itibaren Barış Gölü'ne kadar maksimum 30 dakikada gezilebilmektedirler.

Fotoğraf 9: Barış Gölü

Fotoğraf 10: Kaynak Suyu

Karataş, yatay duruşlu bir mağara olup mağara duvarlarında sarkıt ve dikit oluşumu devam etmektedir. Ayrıca mağara dışında Karataş kafeden ayrı iki adet bina bulunmaktadır.

Mağara dışı peyzaj düzenlemesi mağara işletmecisine ait olup çeşitli yerlerde özlü sözler bulunmaktadır.

Fotoğraf 11: Karataş kafede satılan ürünler

Fotoğraf 12: Karataş kafe

Mağara işletmecisi ile yapılan görüşmede; Mayıs ayından Ekim ayına kadar ortalama 250 kişinin, Ocak'tan Şubat ayına kadar ise aylık 50 kişinin mağarayı ziyaret ettiğini belirtmektedir. İşletmeci yılın diğer aylarında da ortalama ayda 100 kişi olduğunu ve ayrıca eğitim-öğretim dönemlerinde de toplu öğrenci ziyaretleri olduğunu söylemektedir.

Bulgular

Ziyaretçilerin uyruğu?

Tablo 1: Ziyaretçilerin Uyruklarına Göre Dağılımı

Ziyaretçilerin Uyruğu	Katılımcı Sayısı	%
Yerli	287	75,52
Yabancı	93	24,48
Toplam	380	100,00

Tablo 1'e göre görüşmeye katılan ziyaretçilerin uyrukları incelendiğinde katılımcıların %75,5(287 kişi)'inin yerli, %24,5(93 kişi)'inin ise yabancı uyruklu olduğu görülmektedir.

Ziyaretçilerin Cinsiyet Durumu?

Tablo 2: Ziyaretçilerin Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı

Cinsiyet	Katılımcı Sayısı	%
Kadın	233	61,31
Erkek	147	38,69
Toplam	380	100,00

Tablo 2'ye göre görüşmeye katılan ziyaretçilerin cinsiyet dağılımına bakıldığında katılımcıların %61,3 (233 kişi)'ünün kadın, %29,7 (147 kişi)'sinin erkek olduğu görülmektedir.

Ziyaretçilerin yaşı?

Tablo 3: Ziyaretçilerin Yaş Grupları Göre Dağılımı

Yaş Grubu	Katılımcı Sayısı	%
0-10	22	5,78
10-20	45	11,84
20-35	159	41,84

35-55	142	37,36
55+	12	3,15
Toplam	380	100,00

Tablo 3'e göre görüşmeye katılan ziyaretçilerin ziyaretçilerin %5,78 (22 kişi)'i 0-10 yaş grubu, %11,84 (45 kişi)'ü 10-20 yaş grubu, %41,84 (159 kişi)'ü 20-35 yaş grubu, %37,36 (142 kişi)'si 35-55 yaş grubu, %3,15 (12 kişi) 55 yaş üstünü oluşturmaktadır.

Medeni durumunuz?

Tablo 4: Ziyaretçilerin Medeni Durumlarına Göre Dağılımı

Medeni Durum	Katılımcı Sayısı	%
Evli	197	51,84
Bekâr	183	48,15
Toplam	380	100,00

Tablo 4'e göre görüşmeye katılan ziyaretçilerin %51,84 (197 kişi)'ü evli, %48,15 (183 kişi)'i bekârdır.

Geziye kaç kişi katıldınız?

Tablo 5: Ziyaretçilerin Mağarayı Ziyaret Durumlarına Göre Dağılımı

Ziyaretçi Türü	Katılımcı Sayısı	%
Bireysel	67	17,63
Aile	313	82,36
Toplam	380	100,00

Tablo 5'e göre görüşmeye katılan ziyaretçilerin %17,63 (67 kişi)'ü bireysel olarak, %82,36 (313 kişi)'si ailesi ile mağaraya gelmektedir.

Eğitim durumunuz?

Tablo 6: Ziyaretçilerin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

Eğitim Durumu	Katılımcı Sayısı	%
İlkokul	125	32,89
Ortaokul	133	34,21
Lise	82	21,57
Üniversite	36	9,47
Lisansüstü	4	1,05
Toplam	380	100

Tablo 6'ya göre görüşmeye katılan ziyaretçilerden %32,89 (125 kişi)'unun ilkokul, %34,21 (133 kişi)'inin ortaokul, %21,57 (82 kişi)'sini lise, %9,47 (36 kişi)'sinin üniversite, %1,05 (4 kişi)'inin lisansüstü eğitim gördüğü tespit edilmektedir.

Mağaraya hakkında nasıl bilgi sahibi oldunuz?

Tablo 7: Ziyaretçilerin Mağaradan Haberdar Olma Durumlarına Göre Dağılımı

Mağaranın Bulunma Şekli	Katılımcı Sayısı	%
Yol Üzeri Tabela Bilgisi	331	87,10
İnternet Vasıtasıyla	32	8,42
Arkadaş Tavsiye	17	4,47
Toplam	380	100

Tablo 7'ye göre ziyaretçilerin mağaradan haberdar olma durumlarına bakıldığında %87,10 (331 kişi)'unun yol üzeri tabela bilgisine göre, %8,42 (32 kişi)'sinin internet vasıtasıyla, % 4,47 (17 kişi)'sinin arkadaş tavsiyesi üzerine ziyaret ettikleri anlaşılmaktadır.

Mağaraya ulaşımınızı nasıl sağladınız?

Tablo 8: Ziyaretçilerin Mağaraya Ulaşım Şekline Göre Dağılımı

Ulaşım Araçları	Katılımcı Sayısı	%
Özel Araç	287	75,5
Toplu Taşıma	8	2,10
Tur Şirketleri Aracılığıyla	85	22,36
Toplam	380	100

Tablo 8'e göre görüşmeye katılan ziyaretçilerin %75,5 (287 kişi) 'i özel araçlarıyla, %2,10 (8 kişi)'unun toplu taşıma aracıyla, %22,36 (85 kişi)'sının tur şirketleri aracılığıyla mağaraya ulaştıkları bilinmektedir.

Daha önce ziyaret ettiniz mi?

Tablo 9: Ziyaretçilerin Mağarayı Ziyaret Durumu Göre Dağılımı

Ziyaret Edilme Durumu	Katılımcı Sayısı	%
Evet	25	6,57
Hayır	355	93,42
Toplam	380	100

Tablo 9'a göre görüşmeye katılanların %6,57 (25 kişi)'sinin daha önce mağarayı ziyaret ettiği, %93,42 (355 kişi)'sinin ilk kez ziyaret ettiği belirlenmektedir.

Karataş kafenin işletmesinden faydalandınız mı?

Tablo 10: Ziyaretçilerin Mağara Dışı Kafe ve Diğer İşletmesinden Faydalanma Durumu Göre Dağılımı

Ziyaretçi İşletmeden Faydalanma Durumu	Katılımcı Sayısı	%
Evet	159	41,84
Hayır	221	58,15

Toplam	380	100
--------	-----	-----

Tablo10'a göre ziyaretçilerden %41,84 (159 kişi)'ünün işletmeden faydalandığı, %58,15(221 kişi)'inin ise işletmeden faydalanmadığı görülmektedir.

Tekrar gelmek ister misiniz?

Tablo 11: Ziyaretçilerin Mağarayı Ziyaret İsteklerine Göre Dağılımı

Tekrar Ziyaret	Katılımcı Sayısı	%
Evet	357	41,31
Hayır	23	6,5
Toplam	380	100

Tablo 11'e göre görüşmeye katılan ziyaretçilerden %41,31 (357 kişi)'inin mağarayı tekrar ziyaret etmek istediği, %6,5 (23 kişi)'inin olumsuz cevap verdiği görülmektedir.

Mağara ile ilgili eklemek istedikleriniz var mı?

Mağarayı ziyaret eden kişilerin memnuniyet durumlarına dair görüşleri aşağıda sınıflandırılmıştır:

-Mağara bugüne kadar ziyaret ettiklerimize göre kolay ulaşılabilir konumda fakat biraz bakımsız.

-Daha önce ziyaret etmediğim için açıkçası pişmanlık duydum.

-Bu bölgede yaşayan herkesin ziyaret etmesini tavsiye ederim.

-Aydınlatma ve havalandırma sistemi oldukça kötü durumda, beğenmedim.

-Mağaranın doğal güzelliği bozulmuş, bu durum beni rahatsız etti.

-Mağaranın çevre peyzajı çok karmaşık, nereye bakacağımı şaşırdım.

-Mağaranın bu kadar kötü kullanıldığına inanmadım.

Sonuç ve Öneriler

Karataş Mağarası, Antalya'daki turizme konu olan diğer mağaralar gibi potansiyeli yüksek bir mağaradır. Bu durumun farkına varan mağara işletmecisi Nasuh KARATAŞ, Karataş Mağarası'nı 2011 yılında turizme açmıştır.

Ancak Karataş Mağarası'nın Antalya ilinde bulunan diğer mağaralara nazaran çok fazla tanıtılmaması veya tanıtımının yapılmaması, web sayfasının kullanışlı olmaması, ulaşımın fazla elverişli olmaması dolayısıyla arzu edilen ziyaretçi sayısına ulaşamadığı görülmektedir. Turizmden beklenen talebin son iki yılda yaşanan olaylar (Antalya'ya en çok turist gönderen Rusya Federasyonu-Türkiye arasındaki uçak krizi gibi siyasi olaylar) sebebiyle düşük olması, genelde sahanın tüm turizm türlerinden özelden mağara turizminden potansiyel olarak istenen düzeyde faydalanılamamaktadır.

Ziyaretçilere uygulanan görüşme formundan elde edilen bulgulara göre; Karataş Mağarası, daha çok iç turizmde kullanılmaktadır. Ziyaretçilerin büyük çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır. Mağarayı genç ve orta yaş grubu ziyaret etmektedir. Genellikle ziyaretçiler ailelerden oluşmaktadır. Ziyaretçilerden üniversite ve lisansüstü eğitim gören kişi sayısı çok azdır. Mağaraya gelen ziyaretçilerin çoğunluğu ulaşımını özel araçla sağlamaktadırlar. Mağarayı ilk defa ziyaret edenlerin çoğunluğu tekrar gelmek istediklerini belirtmişlerdir.

Karataş Mağarası'nın yerel ve ulusal ölçekte tanıtılması için web sayfası düzenlenmeli; harita, broşür, kitapçık bastırılmalı; tur operatörlerinin gezi programlarına dahil edilmesi için çalışılmalıdır.

Bir mağaranın turizme kazandırılması Antalya turizmi için son derece önemlidir. Bununla birlikte mağaranın turizme açılmadan önce uzmanlarca ve kamu kurumlarınca bir planlamanın yapılmasının gereği de Karataş Mağarası'nda olduğu gibi ortadadır. Karataş'ta, mağara içi ziyaretçi akışına yönelik donatılardan ışıklandırmaya ve mağara dışı peyzaja kadar yeniden bir düzenlenmeye

ihtiyaç vardır. Bununla birlikte sonrasında yetkili kurullarca Karataş Mağarası gibi her ne kadar özel işletmeye devredilse de mağara denetlenmelidir.

Karataş Mağarası'nın içi ve dışı olmak üzere her yerinde plansız ve bilinçsizce düzenlemeler yapılmıştır. Mağaranın giriş ve büyük salonda çok fazla beşeri müdahalenin olması bu iki salonun doğallığının kaybolmasına neden olmuştur. Hatta bu salonlar gece partilerin verildiği birer eğlence mekânına dönüştürülmüştür. Mağara için daha çok ekonomik kar işletmeciliği yanında kullanma koruma bazında sürdürülebilir işletmecilik benimsenmelidir. Mağara çıkışında, çevresinde hatta içinde işletmeci zevkine ve hobisini yansıtan çevre düzenlemeleri görüntü kirliliğine neden olmakta, sayılamayacak kadar levha, tabela (mağara içi duvarından dışarıda taşlarda, ağaç gövdesinden dallarına, işletme binası duvarlarına kadar) bulunmaktadır. Bunlar sadeleştirilmelidir. Aynı şekilde mağara içerisinde ışıklandırma sisteminin (farklı renklerde) yeniden mağara içinin ışık ihtiyacı doğrultusunda düzenlenmesi gerekmektedir.

Kaynakça

Aygen, T. (1984). *Türkiye Mağaraları*. Ankara. Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Yayınları Apa Ofset Basımevi.

İzbrak, R. (1992). *Coğrafya Terimler Sözlüğü*. İstanbul. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Jennings, J.N. (1971). *Karst*. London. The M.I.T. Press.

Kozak , N., Kozak, M., ve Kozak M. (2001). *Genel Turizm İlkeler - Kavramlar*. Ankara: Detay Yayınları.

Nazik, L., (1992). Beyşehir gölü güneybatısı ile kembos polyesi arasının karst jeomorfolojisi. Basılmamış Doktora Tezi. İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri ve Coğrafya Enstitüsü. İstanbul.

Pekcan, N. (1993). Çakırlar (Boğaçayı) Ovası Jeomorfolojik Etüdü - Antalya. *Türk Coğrafya*, 28, 155-163.

Sarı, C. ve Demirkaya, H. (2012). Mağara Turizmi ve Antalya Mağaralarının Turizm Potansiyeli. II. Disiplinlerarası Turizm Araştırmaları Kongresi. 12-15 Nisan. Antalya.

Sweeting, M.M. (1973). *Karst Landforms*. London. The Macmillan Press.

T.C Orman ve Su İşleri Bakanlığı Meteoroloji Genel Müdürlüğü İstatistik Verileri. 2017.

İnternet Kaynakları:

<https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=95&locale=tr> (Erişim Tarihi: 20.08.2017).

<http://karatasmagarasi.com/> (Erişim Tarihi: 17.08.2017).